21/11/2023

«Αναζητώντας μία ασκητική στη σύγχρονη καθημερινότητα»: Συζήτηση στο «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει»

/ Ενορίες

Στο «Ενοριακό Αρχονταρίκι» του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς και στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…», την Δευτέρα 20 Νοεμβρίου 2023, ο Ηλίας Λιαμής, Δρ. Θεολογίας, Μουσικολόγος και Συγγραφέας, φιλοξένησε τον Πρωτοπρεσβύτερο π. Χριστόδουλο Μπίθα, Προϊστάμενο του Ιερού Ναού Ταξιαρχών Μοσχάτου, Συγγραφέα και Απόφοιτο του Οικονομικού Τμήματος της Νομικής και της Θεολογικής Σχολής, σε μια συζήτηση με θέμα «Αναζητώντας μία ασκητική στη σύγχρονη καθημερινότητα».

Η συνάντηση ήταν μία προσπάθεια ψηλάφησης της ασκητικότητας στο επίπεδο των καθημερινών ανθρώπων στα μεγάλα αστικά κέντρα, γιατί έχει μονοπωληθεί ο όρος μόνο για μοναστικά περιβάλλοντα, δημιουργώντας σε πολλούς ανθρώπους σύγχυση ακόμη και απογοήτευση.

Παρακολουθήστε τη συζήτηση:

Γίνεται μία μηχανιστική μεταφορά του μοναχικού τρόπου ζωής στον κόσμο, σημείωσε ο π. Χριστόδουλος, με αποτέλεσμα οικογένειες ολόκληρες να ζουν ως μοναχοί, κάτι το οποίο δεν έχει καμία σχέση με την εν Χριστώ πνευματικότητα. Γι' αυτό και επιχειρήθηκε μία διερεύνηση του πως μπορεί κανείς να πολιτευθεί στον ουρανό χωρίς να παριστάνει ότι είναι μοναχός και ότι ζει στο παρελθόν.

«Πως μέσα στην πραγματικότητα της σημερινής κοινωνίας και οικογένειας, μπορεί ένας άνθρωπος να δίνει το παράδειγμα χωρίς να θεωρείται απόκοσμος και αναζητώντας μέσω της ασκήσεως, τι είναι η μεσότητα. Γιατί η άσκηση σκοπεύει στην μεσότητα, να βρούμε το μέτρο σε οτιδήποτε κάνουμε.»

Σκοπός της πνευματικής ζωής δεν είναι να γίνουμε μοναχοί, τόνισε ο π. Χριστόδουλος, αλλά να χριστοποιήσουμε την συνείδηση μας, να χάσουμε την ψυχή μας για να την ξαναβρούμε, να αφήσουμε πίσω τον εγωκεντρικό εαυτό μας για να τον ξαναβρούμε αναγεννημένο.

Για να προχωρήσει κανείς σε αυτόν τον δρόμο, χρειάζεται πολλή υπομονή και ταπείνωση, άλλες δύο αρετές που χρειάζονται μια ασκητική προσέγγιση σε μια εποχή που είμαστε όλοι ανυπόμονοι.

Και πάνω απ' όλα να ερευνήσουμε και να κατανοήσουμε την έννοια της ταπείνωσης η οποία πάρα πολύ έχει συγχυστεί σε μια κακομοιριά, ενώ είναι λεβεντιά, γιατί σημαίνει ελευθερία από τον εγωισμό, μια αδυσώπητη μάχη με την κενοδοξία, που είναι ο μέγιστος εχθρός.

Και μία πρακτική συμβουλή ασκητικής, είναι η προσωπική επαφή με τον ευαγγελικό λόγο, στον οποίο έχουμε μεγάλο έλλειμμα.

«Τι έχουμε να αντιτάξουμε στο πνεύμα αμφισβήτησης, αμφιβολίας, διχασμού και επιθετικότητας που μας βομβαρδίζει; Τι ήθος κομίζουμε αν εμείς τρεφόμαστε με τα ίδια ξυλοκέρατα; Το ευαγγέλιο, να έχουμε συνεχώς στο νου μας τον λόγο του Χριστού.

Να εμπλουτίζεται ο ψυχισμός μας, γιατί βομβαρδιζόμαστε συνεχώς από χιλιάδες άχρηστες ή εμπαθείς πληροφορίες. Στο Ευαγγέλιο υπάρχουν όλες οι απαντήσεις και γι' αυτό κανείς πρέπει να το διαβάζει.»

Μιλώντας για το θέμα της πνευματικής καθοδήγησης που συνδέεται με την υπακοή, ο π. Χριστόδουλος τόνισε ότι έχει μεγάλη σημασία να καταλάβουμε την σχέση του Χριστού με τους Αποστόλους. Είναι σχέση αγάπης, εμπιστοσύνης και τους αποκαλεί φίλους, υπογράμμισε. Δεν βλέπουμε τον δυνάστη ραβίνο που οι άλλοι τον τρέμουν, αλλά μια αγαπητική σχέση.

Κι εδώ έχουμε άλλη μια παρεξήγηση, τον γέροντα και τους υποτακτικούς στους οποίους τσακίζει το θέλημα. Αν τσακίσεις το θέλημα σε έναν άνθρωπο θα διαλυθεί, είπε χαρακτηριστικά και συνέχισε:

«Το ζήτημα είναι να βρεις ποιο είναι το βαθύτερο δικό του θέλημα εν Χριστώ, να τον διαπαιδαγωγήσεις εν ελευθερία. Να του δημιουργήσει την αγαπητική εμπιστοσύνη που θα σε ακούσει και θα σε συμβουλευτεί και μετά θα πάρει την ευθύνη πάνω του για τη ζωή του, ακόμη κι αν πρέπει να κάνει λάθη.»

Για να προχωρήσει συμπληρωματικά στην μέγιστη ασκητική της αυτογνωσίας εν Χριστώ, που δουλεύεται καθημερινά, γιατί η ασκητική έχει άμεση σχέση με την

θεραπευτική και την μετάνοια.

Και μπορούμε να συσχετίσουμε την μελέτη του Ευαγγελίου με τον διάλογο που μπορούμε να κάνουμε με τον πνευματικό, γιατί η διδασκαλία είναι προσωπική και σημαίνει διάλογο. Και χρειάζεται πλέον, η πνευματική καθοδήγηση να καταλάβει τους νέους πειρασμούς αυτού του κόσμου.

Η μέγιστη ασκητική, είναι η ασκητική της ευχαριστίας, η ασκητική της αγάπης. Θα μπορούσε κανείς, χωρίς κανένα ασκητικό βιβλίο, μόνο το Ευαγγέλιο να μπορέσει να καταλάβει, για να καταλάβει τι θέλει ο Θεός από εμάς, ασκώντας αυτήν την προσπάθεια σε όλη του την ζωή, και να ευχαριστεί τον Θεό.

«Να καταλάβουμε ότι αν δεν έχουμε ευχαριστία και γκρινιάζουμε συνεχώς γι' αυτά που δεν έχουμε, αμαρτάνουμε. Πως είναι δυνατόν να ζω την Ευχαριστία στην Εκκλησία και να βγαίνω μετά, αφού κοινωνήσω και να γκρινιάζω γι' αυτά. Πως είναι δυνατόν να έχω ως κέντρο του Ευαγγελίου την απροϋπόθετη αγάπη και να μην μπορώ να συγχωρήσω και να είμαι εμπαθής, να μην ελέγχω τον εαυτό μου.»

Η ουσία και η καρδιά της ασκητικής βρίσκεται στον ίδιο τον λόγο του Χριστού. Πίσω από κάθε φράση του Ευαγγελίου, κρύβεται όλο το περιεχόμενο της χριστιανικής ασκητικής.

Και βέβαια οι Πατέρες και οι ασκητές της Εκκλησίας, ο καθένας στον δικό του χώρο και τόπο, αυτό πήγαν να κάνουν. Αποτελούν πηγή έμπνευσης, αρκεί να μπορούμε αυτό να το φέρουμε στην δική μας πραγματικότητα.

Μιλώντας για την ασκητική του γάμου, ο π. Χριστόδουλος επεσήμανε ότι πολλές φορές εξιδανικεύουμε τον γάμο στο παρελθόν, και ξεχνάμε ότι αυτός ο γάμος ήταν ένας καταναγκαστικός γάμος. Με τον άνδρα να κυριαρχεί, την γυναίκα να υποτάσσεται και με αρκετή κακοποίηση.

Αυτό που είναι ζητούμενο στον χριστιανικό γάμο, είναι να γίνει το ζευγάρι όπως θέλει ο Χριστός. Που σημαίνει ότι έχουν την κατανόηση ότι όλα αυτά που ζητάει ο Χριστός στο Ευαγγέλιο, να προσπαθήσουν να τα κάνουν πράξη, κάθε μέρα, μαζί με τις πτώσεις τους. Καταλαβαίνοντας ότι το πεδίο της άσκησης ξεκινάει ακριβώς από το πρόσωπο αυτού που είναι απέναντι.

«Ο πρώτος και ο τελευταίος καθρέφτης της ημέρας μας είναι ο άνθρωπος που ζούμε μαζί. Στο πρόσωπο του θα δω την δική μου κατάσταση και θα πρέπει να προβληματιστώ πάρα πολύ για το πως είναι το πρόσωπο μου.»

Κλείνοντας την συνάντηση ο π. Χριστόδουλος συμπερασματικά υπογράμμισε πως όσο ενεργούμε κατά Θεόν, τόσο ενεργεί η χάρη του Θεού επάνω μας, αν δεν ενεργούμε κατά Θεόν, δεν ενεργεί η χάρις επάνω μας. Αν δεν το καταλάβουμε αυτό, δεν πρόκειται να προκόψουμε ποτέ πνευματικά.

Αυτό που χρειάζεται ο άνθρωπος, σύγχρονος ή παλαιός, είναι το ίδιο, χρειάζεται

επανεκκίνηση. Και για να γίνει επανεκκίνηση δεν αρκεί ούτε μία προσευχή, ούτε ένας εκκλησιασμός. Θέλει ο άνθρωπος να καλλιεργεί συνεχώς αυτήν την επιθυμία, να θυμάται ότι μέσα σε αυτόν τον κόσμο που βασιλεύει το σκοτάδι, ο Χριστός μας έχει καλέσει να γίνουμε φως.

«Και δεν γινόμαστε φως με τα λόγια, αλλά με αυτήν την ασκητική της αγάπης, της ευχαριστίας, της προσπάθειας, να ζούμε την κάθε ημέρα σαν να είναι πρώτη και τελευταία της ζωής μας.»

(Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι.Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς)